

NBX-001-014411

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2017

Sanskrit : Paper - ECT - 5 (A)

(Alankarshastra) (New Course)

(१) आनन्दवर्धनविरचितं - ध्वन्यालोकः (उद्योत-१)

(२) कुन्तकविरचितं - वक्रोक्तिजीवितम् (उन्मेष-१)

Faculty Code : 001

Subject Code : 014411

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीचेनाभांथी कोर्ष पशु बे स्पष्ट सभशुवो : १४
- 1 Explain fully any **two** of the following : 14
- (१) काव्यस्यात्मा स एवार्थस्तथा चादिक्वेः पुरा।
क्रौन्चद्वन्द्ववियोगोत्थः शोकः श्लोकत्वमागतः ॥
- (२) सरस्वती स्वादु तदर्थवस्तु निःष्यन्दमाना महतां कवीनाम्।
अलोकसामान्यमभिव्यक्ति परस्क्रुरन्तं प्रतिभाविशेषम् ॥
- (३) भक्त्या बिभर्ति नैकत्वं रूपभेदादयं ध्वनिः।
अतिव्याप्तेर्न चासौ लक्ष्यते तथा ॥
- (४) मुख्यां वृत्तिं परित्यज्य गुणवृत्त्याऽर्थदर्शनम्।
यदुद्दिश्य कलं तत्र शब्दो नैव स्वखालद्रतिः ॥
- २ नीचेनाभांथी कोर्ष पशु बे स्पष्ट सभशुवो : १४
- 2 Explain fully any **two** of the following : 14
- (१) शब्दार्थौ सहितौ वक्रकविव्यापारशालिनि।
बन्धे व्यवस्थितौ काव्यं तद्विदाह्लादकारिणि ॥
- (२) साहित्यमनयोः शोभाशालितां प्रति काव्यसौ।
अन्यूनानतिरिक्तत्वमनोहारिण्यवस्थितिः ॥
- (३) वाच्यवाचकसौभाग्यलावण्यपरिपोषकः।
व्यापारशाली वाक्यस्य विन्यासो बन्ध उच्यते ॥
- (४) इत्युपादेयवर्गेऽस्मिन् यदर्थं प्रतिभा कवेः।
सम्यक् संरभते तस्य गुणः सौभाग्यमुच्यते ॥

- ૩ “અલંકારશાસ્ત્રના ઈતિહાસમાં ધ્વન્યાલોક એક શકવર્તી ગ્રંથ છે.” ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૩ “ધ્વન્યાલોક is Pioneer work in the history of poetics”. 14
- Discuss.

અથવા/OR

- ૩ આચાર્ય આનંદવર્ધનના ધ્વન્યાલોકના પ્રથમ ઉદ્યોતમાં વણવિલ વિષયોની સમીક્ષા કરો. ૧૪
- ૩ Evaluate the topics narrated in the ‘પ્રથમ ઉદ્યોત’ of the ધ્વન્યાલોક of આનંદવર્ધન। 14
- ૪ કુન્તકવિરચિત વક્રોક્તિજીવિતના ઉન્મેષ-૧નાં આધારે વક્રતાના છ પ્રકારોની ચર્ચા કરો. ૧૪
- 4 Discuss the six types of વક્રતા as depicted in the first ઉન્મેષ of કુન્તકવિરચિત વક્રોક્તિજીવિતમ્। 14

અથવા/OR

- ૪ આચાર્ય કુન્તકનું કાવ્યશાસ્ત્રમાં પ્રદાન મૂલવો. ૧૪
- 4 Evaluate the contribution of આચાર્ય કુન્તક to the Sanskrit Poetics. 14
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write critical notes on any **two** of the following : 14
- (૧) આનંદવર્ધનસ્ય કાવ્ય લક્ષણમ્ ।
- (૨) અલંકારેષુ ધ્વનેરન્તભાવ નિષેધઃ ।
- (૩) કુન્તસ્ય માર્ગ નિરુપણમ્ ।
- (૪) કુન્તકનું કાવ્ય અંગેનું લક્ષણ.
- (4) Definition of Poetry by કુન્તક।